

מכני זה גרע מהכס, דהכא עדיין לא חל עליו חובת נעילה כלל כל זמן שלא התפלל מנחה וכש"כ בזה כיון שהתפלל לשם נעילה אחר ודאי חתמינו במקום כתביו א"כ גילה דעתו שכיון לשם נעילה וכו' כהדיל בשניה ולא בראשונה, ומה שאמר אח"כ אחת נותן יד י"ל דזה לא נחשב כ"כ כנ"ד בתוך התפלה שהרי אחר התפלה יחיד אומר, אבל מה שאמר חתמינו במקום כתביו זה הוי כתפלה עצמה וגילה דעתו דלשם נעילה מתפלל וכו' שלא בזמנה וכו' ע"ש שמפלל עוצה בזה.

וְלִדְבָרֵי דְּבִחָה ה"י נלענ"ד סגי שיחפלל אח"כ מנחה לבד ואין לריך להתפלל עוד הפעם נעילה דדיעבד אין מעכב הסדר תפלה דרבנן הוא ע"כ דדיעבד סגי בזה שיחפלל מנחה לבד ול"ע כעת, וע' מ"ש בגליון ח"ש ס' תרכ"ג בזה וע' צ"ס ארחות חיים שם בגליון מ"ש, מ"מ יש לחלק שם כבר ה"י לילה ע"כ א"א להתפלל רק תשלומין ע"כ יתפלל של חול, אבל צ"ד שעדיין יום והלכזר מתפללין עדיין תפילת נעילה יכול להתפלל עמהם נעילה וי"ל כיון שטעה לא נעשה לילה ע"י טעות וי"ל רמז טעות לעולם חוזר הגם דזה רק צדיקי ממונות מ"מ י"ל כאן ג"כ כן וי"ע.

סימן כח

נשאלתי אם מותר לסבך בנסרים קטנים פחות מטפה.

תשובה. צמח' סוכה י"צ ועוש"ע ס' תרכ"ע אסור לסבך בנסרים שרחצן ד' טפחים ואם אין ברחצן ד' טפחים מותר לסבך בהם, והטעם מצוה צמח' שם וצמח' ס"ק ח"י משום גזירת תקרת הבית, ובשו"ע סעי' ח"י ונהגו שלא לסבך בהם כלל בעור צמח' סמ"ק שמה יסבך בקביעות צענין שלא יוכלו גשמים לירד שם ע"כ נהגו לכסות בערצות או גמי וכיו"צ וקשין של תצוה אחר שנתחצבה התצוה משם פשיטא דשרי זה עיקר מלוא כמפ' בתורה פסולת גורן ולא נהגו לכסות בזה מטעם הסמ"ק דכיוסוי דקס בקל מכסה כיסוי עד מאד וכו' רק שיזהר לעשות שיוכל הגשם לירד שם וד"מ צמח' הג"מ ומג"א סק"צ כ' צמח' אין לכסות מפני שצו"ז מכסין את צתיבת בנסרים שאין בהם ד' טפחים איכא גזירת תקרה ובשעת הדחק שאין לו צמח' לסבך מסבכין גם בנסרים אפי' יש בו ד' טפחים, ש"ג וב"מ צמח' ומג"א ס"ק כ"צ צמח' צ"ח **לְפִיכָּה** אעפ"י שאין בו גזירת תקרה מ"מ אין מסבכין בהם שיש לחוש שיסבך כל כך עד

כ"ג וקנ"ג וחז"מ ס' קנ"ו סק"ט וכן מסתבר על כל מלוא שנהגו אפי' פעם א' וכש"כ ג' פעמים ויותר הוי חזקה ואין נכון לעצור שום מלוא רק מחמת חוסר חולי ח"י או חוסר אחר אבל בלח"כ אינו נכון כלל להפסיק ולעצור שום מלוא ועי' צ"י וד"מ חז"מ ס' קנ"ג וקנ"ו ד"מ צמח' המרדכי ותוס' יומא י"ג משמע ג"כ אפי' פעם א' חזקה כש"כ ג' פעמים.

סימן כז

נשאלתי מרצ א' מעשה שה' אחד שכת ציוהכ"פ שהלכזר היו מתפללין נעילה וכו' שכת והתפלל ערבית מה דינו. והשואל ר"ל יום הוא שנתחייב צ"ד תפלות ע"כ יכול הוא להתפלל נעילה, ולענ"ד לא דמי דשם צמח' שכת כ"ד יוכ"פ שחל צמח' המתפלל נעילה לריך להזכיר של שכת יום הוא שנתחייב צ"ד תפלות עי' ס' תר"ח צמח' סק"י ולצ"ש ופמ"ג שם, א"כ צ"ד שכבר התפלל ערבית ועשה חול שאמר אחת חוננתנו חו אינו יכול להתפלל נעילה רק יתפלל שחיס של חול א' במקום ערבית וא' במקום נעילה, וע' צמח' ס' ק"ח סעי' ט' י' י"א טעה צמח' של שכת שהתפלל ח"י ולא הזכיר של שכת מתפלל צמח' שחיס ואין מצדיל בשניה ויתפלל בתורת נדבה ע"ש צמח' ומג"א ופמ"ג וע"ש עוד צמח' מ"ז סק"ה ציוהכ"פ שכת וכו' גם שכת תפילת נעילה מהו ואם הזיד בנעילה או שכת שחיס עד הלילה, תשובה, שכת מנחה של יוכ"פ מתפלל ערבית שחיס של חול כמז' ס' וכו' דכל דאפשר מיד יכול גמי אח"כ משא"כ בשאי אפשר מיד דלילה אין קרבן שוב לא תקנו וכו' ואם שכת מנחה ונעילה וכו' מתפלל חובה אח"כ נעילה אח"כ מנחה וכו' ע"ש מה שמפלל שם עוד בזה. ולענ"ד שאני כתם שכבר עבר היום וא"א להתפלל של יוכ"פ אבל צ"ד שעדיין לא עבר היום ועדיין צדור מתפללין נעילה יכול להתפלל עמהם אז עם הש"ץ שמאריכין בתפילת נעילה.

ואין לומר עשה אותו חול חו אינו יכול לעשותו קודם, אפ"ל כיון שה' בעשותו ושגגה עדיין לא עשה אותו חול וי"ע, ועי' ס' ק"ח פמ"ג צמח' מסק"צ עד סוף הסימן ע"ש ודו"ק.

ועיין בחכמת שלמה ממחרש"ק ריש ס' תרכ"ג מעשה צא' התפלל נעילה במקום מנחה ופסק יחזור ויתפלל מנחה ואח"כ נעילה ומציא ראי' מס' ק"ח צמח' שחיס צמח' א"א מתפלל לתשלומין ברישא ואח"כ חובת שעתא מחויב לחזור ולהתפלל של חובת שעתא וכו' ה"י כיון שכיוון לנעילה ברישא והדר מנחה ואינו צענין להיפך תחלה מנחה ואח"כ נעילה לא

שלא יהי' הגשמים יורדין בתוכה ע"ש וא"כ ל"ע על מה שנהגו הצדיקים לכסות באופן שלא יוכל הגשם לירד ואפשר לומר כיון אם ירד הגשם הרבה צפרע בשופי אז ירד לסוכה ע"כ הקלו בזה צפרע שירדה חולשה לעולם ועכ"פ עדיף ואינו דומה לבית וי"ל עוד נדדים וסניפין בזה ואכ"מ.

אוצר החכמה

אה"ח 1234567

סימן כט

נשאלתי צא' עשה סוכה כזה שחשז על צ' דופני הבית לשני דפנות א' למזרח וא' למערב ומלד לפון הי' ג"כ בית שהי"ל פתח גדול ואם סותם וכו' והפחת הוא דופן שלישי של סוכה ודופן ד' חשז לעשות שם ע"י סדין עז לקשרו ערצ סוכות (ולא הי' יכול לעשותו עד ערצ סוכות ודל"צ) אח"כ לקח לאטין והניח ממזרח למערב והניח סכך כשר על הסוכה, ואחד אמר לו שפסול אפי' צדיעצד משום חשש ולא מן העשוי ועמד בשאל ושא"ל אם כשר או לא.

חלק יורה דעה

סימן 5

בתבואות שור שמלה חדשה סוסי כ"ד בשם תה"ד כתב: טבח השוחט צשכר אעפ"י שהוא אומן וקלקל השחיטה צאחת מהחומרות דנהיגי השתא אעפ"י שמדאורייתא היתר גמור הוא מ"מ כיון שמפורש בשחיטות לאסור חייב לשלם וכ' צם' הנדמ"ח מטה אשר שם: והשוחטים צמקולין שמקצלים שכן קצוב לשבוע על קאנסום יכולים לדחות הצעלים ולומר לאו צעל דצרים ידי חת לך אלל הקהל כי להם שלמת שכן שחיטה ואני רק שלוחם והם ישלמו הפסדיך ולגבי דידך אני שוחט צחנם שאין לריך לשלם ע"ש. וצעניי תמכתי ע"ז הלא מבואר הוא צש"ע חו"מ סי' ש"פ יוחר רצותא מהא ס"א ס"ה האומר לחצירו שצור כליו של פלוני על מנת שאתה פטור ושצרו הרי זה חייב ע"ש, כש"כ צנ"ד שיש לומר לתקוני שדרתיך ולא לעוותי ונמלא שאין זה שלוחו של הקהל כלל עי' סי' קפ"ג ס"ג וס"ב וע' צח"מ סי' ש"ו סד"ה, ועוד כל דיני הקהל הכל היו כשותפים וא"כ כל א' וא' מצע"צ שלמו שכן שחיטה שכל איש הוא שותף, וע' תשו' ח"ס יו"ד סי' שמ"ה צשם תשו' מהרי"ל ל"ה ע"ש וצתשו' מהר"ם שיה ומחנה חיים נוצ"י וש"י וכו"פ והאחרונים כולם

והוריתי לו לא מצע"צ צדיעצד ודאי כשר חלל אפי' לכתחלה שפיר דמי ותו"ד צקלרה, הרמ"א סוסי תרל"ה פסק שאין לעשות הסכך קודם שיעשה הדפנות ואם עשה טפח סמוך לסכך מותר לסכך קודם שיעשה שאר הדפנות כמו צחוטע צגדיש ע"ש וצרש"י סוכה ט"ז א' צמשה המשלשל דפנות מלמעלה למטה פרש"י שהתחיל לארוג המחיצה חלל הסכך וארוג כלפי מטה וכו' משמע שמוחר וטו"ז סי' תרל"ה סק"ד ר"ל מקום הסכך וזה דוחק למ"ל לפרש גם מאליו מוצן פי' מלמעלה למטה ורק רש"י רצה לפרש שמוחר לעשות קודם הסכך עוד שם ס"ז צאם יש טפח צמשך אורך ז' טפחים מותר לכ"ע ע"ש צטו"ז ומג"א ומחש"ק ופמ"ג, ולענ"ד אם סגי טפח כש"כ צנ"ד שכוון צ' דפנות ודאי מותר וגם דופן השלישי ע"י הפתח שזימן לדופן סגי אם חשז צמחשצה וגם שדיצר לעשות מפתח דופן וכו' כאלו עשה דופן טפח כיון דהדלת שם בגם שפתוח מ"מ כיון שהזמינו לשם זה סגי וצ"ח ומג"א ופמ"ג ושער אפרים כולן מתירין כש"כ צנ"ד עדיף עפי' מטפח דסגי כש"כ זה ודו"ק.

כא' טונים שכל הקהל היו שותפים, וע' סי' שפ"ו שותף ושלוח ושומר חייב צדיני דגרמי ג"כ ע"ש, אמנם כאן יש לומר דהשו"מ מלדד להקל שלא לשלם צמחדו"ג ח"צ סי' ח"י דהוי פשיעה צצעלים כמז' צח"מ סי' שמו' וכתב שלא נשמע שהשוחט ישלם ול"ע עוד בזה. וע' סי' רנ"א סוסי' סכ"ח ושמו' לענין שאילה צצעלים ושם מסעיף ז' עד סעיף י"ג וצסמ"ע וש"ך שם וע' צערך ש"י סי' ש"ו ס"ד פלפול נחמד בזה ע"ש. ומ"מ יש לפקפק על טעם של השו"מ דלא הוי פשיעה צצעלים לפמ"ש"כ צרמ"א צשם צ"י צשם הרשצ"ן וגם מה שהקשה הש"ך סי' ש"ו על הש"ג משכר צרכה אפ"ל שמיירו כגון סחם שו"צ אומן שצרך צצר וצחור כך צאלמע הביאו לו עוד לשחוט ואז אין לצרך עוד גמר וא"כ משכחת לה עכ"פ באופן ששחט ולא יצרך ול"ע ודו"ק.

סימן 5א

לחרה"ג מוה"ר כש"ז פ' אבדק"ק טענקע שליט"א ע"ד שאלתו צשו"צ שנפח ריאה כנהוג ולא מלא צה כלום ואח"כ נפח ציותר מנהוג ומלא צה מראה פסולה מה דינו אם יש להכשיר או לא וכו'.